Aðgerðir umhverfisyfirvalda gegn utanvegaakstri

Sesselja Bjarnadóttir

Lög um náttúruvernd frá árinu 1999:

“ Bannað er að aka vélknúnum ökutækjum utan vega. Þó er heimilt að aka slíkum tækjum á jöklum, svo og á snjó utan vega utan þéttbýlis svo fremi sem jörð er snævi þakin og frosin,,

Reglugerð 528/2005 um takmarkanir á umferð í náttúru Íslands.

“Bannað er að aka vélknúnum ökutækjum utan vega í náttúru Íslands,,

Viðurlög “Brot gegn reglugerð þessari varða sektum eða fangelsi allt að tveimur árum,,

Hvers vegna er þetta vandamál þrátt fyrir gildandi lög og reglugerðir þar sem segir að brot á þeim varði allt að tveggja ára fangelsi?

- Í ákærum vegna utanvegaaksturs hefur reynst erfitt að ná fram sakfellingu – sönnun á slíkun brotum reynst erfið.
- Virðingarleysi fyrir náttúrunni.
- Hugsunar- og þekkingarleysi.
- Eftirlitið er erfitt – langt í næstu lögreglustöð frá Fjallabaki.

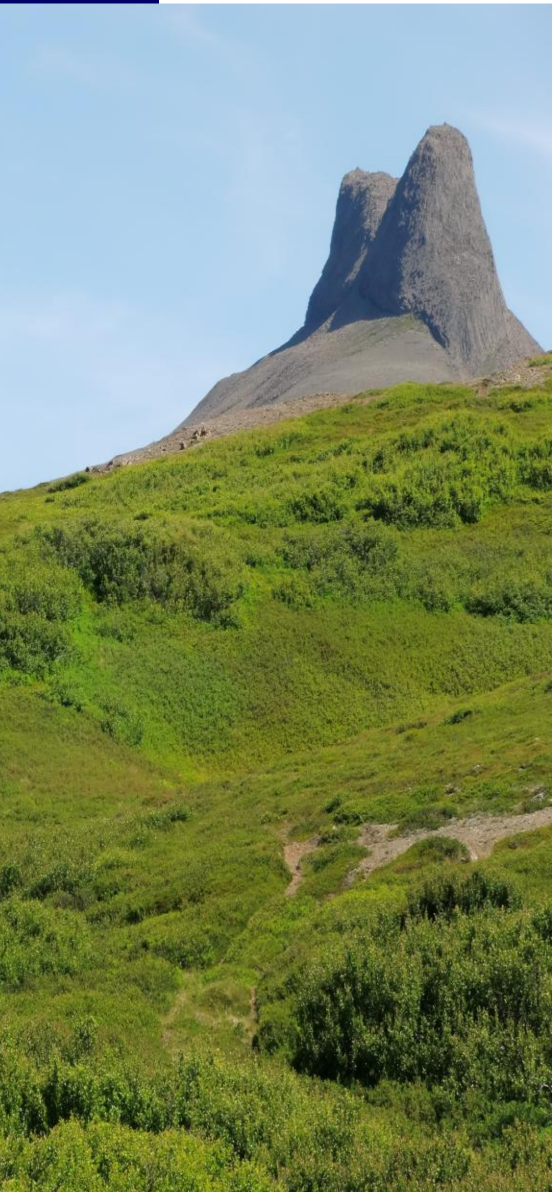

Hvað geta yfirvöld umhverfismála gert og hvað erum þau að gera?

Skýrt lagarammann.

Reynt að hafa áhrif á vitund almennings um náttúruna og umhverfið.

Bætt eftirlit og kortlagt betur vandamálið.

Aukið upplýsingamiðlun – skilti, stikur ofl.

Aðgerðaráætlun gegn utanvegarakstri

- Markmiðið er að ráðuneyti og stofnanir stilli saman strengi og allir séu að vinna að sama markmiði
- Kemur til framkvæmda á þremur árum – hrint í framkvæmd í vor
- Reynum að hafa áhrif fyrir utan valdsvið ráðuneytisins
- Verkefnisstjórn hittist reglulega og fer yfir framgang áætlunar

Skýr lagarammi - Hvar má aka og hvar ekki

- Nefnd ráðuneytisins vinnur ásamt sveitarfélögunum að flokkun vega (slóða) innan miðhálendislínunnar.

- Átak í mælingum- lokið

- Lagt upp með náttúruvernd, aðgengi að náttúrunni og samvinnu að leiðarljósi.

- Samvinnan við sveitarfélögin gekk mjög vel. Búið að funda með öllum sveitarfélögum - allir mjög jákvæðir. Beðið er tillagna frá sveitarfélögunum.

Áhrif á umhverfisvitund með fræðslu og upplýsingamiðlun

- Sett hafa verið upp skilti til fræðslu um skaða á náttúrunni vegna utanvegaaksturs.
- Gefnir hafa verið út bæklingar.
- Félagasamtök hafa fengið styrki til að vinna að málefninu.
- Ráðuneytið kom á laggirnar samráðs- og fræðsluhópi með stórum hópi hagsmunaðila.
- Auglýsingar í blöð og útvarpi

Aukið eftirlit og kortlagning vandans

•Lögreglan fer með eftirlit með lögunum og ráðuneytið sinnir ekki beinu eftirliti - Umhverfisstofnun sinnir eftirliti á friðlýstum svæðum, þjóðgarðsverðir í Vatnajökulsþjóðgarði.

•Aukið samstarf við lögregluna – lögreglan á Suðurnesjum er hluti af aðgerðarteymi sem stofnað var sérstaklega vegna utanvegaakstursvandamála innan Reykjanesfólkvangs.

•Landverðir og þjóðgarðsverðir skrá niður tilvik og umfang atvika - tilkynnt til lögreglu.

Lokamarkmiðið er að utanvegaakstur heyri sögunni til

•Almenn sátt ríki meðal allra helstu aðila sem koma að náttúruvernd og útivist um reglur í náttúru Íslands.

•Lög og reglur verði skýr og þeim verði fylgt fast eftir.

•Aðgengileg kort yfir leyfilega akstursslóða.

•Gott eftirlit verði með utanvegaakstri og fljótt og örugglega verði tekið á brotum.

Að lokum

- Umhverfisyfirvöld vilja beita öllum tiltækum ráðum á sem flestum vígstöðvum til að koma í veg fyrir utanvegaakstur.
- Almenningur þarf að láta lögregluna vita þegar verið er að eyðileggja landið með akstri utan vega.
- Virðum náttúruna og göngum vel um okkar fallega og dýrmæta land.
- Allir geta lagt sitt af mörkum.

Takk fyrir